

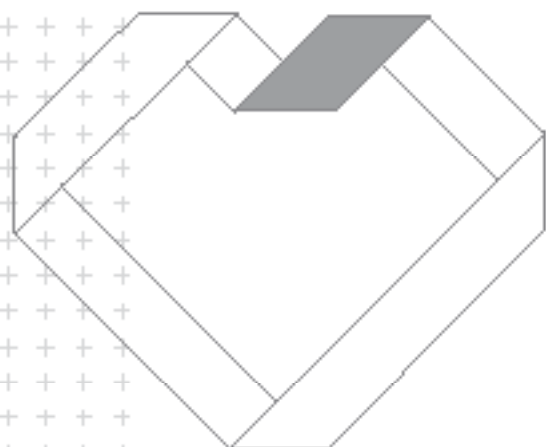
Jezus geneest

Rijkdom van Gods
nieuwe schepping

Wim J. Kok

Jezus geneest

Jezus geneest

Rijkdom van Gods
nieuwe schepping

Wim J. Kok
Raymond R. Hausoul

JEZUS GENEEST

Copyright © 2016 Uitgeverij Gideon

Auteurs: Raymond R. Hausoul en Wim J. Kok

Omslagontwerp: Studio Vrolijk

Redactie: Monica van Bezooijen

Typografie: Vanderperk Groep

Jaar van uitgave: Mei 2016

Uitgave: Uitgeverij Gideon, Hoornaar, Nederland

www.gideonboeken.nl

ISBN: 978-90-5999-093-7

Nur: 707

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een databank, of doorgegeven in welke vorm of op welke wijze dan ook – elektronisch, mechanisch, gekopieerd, gescand of op enige andere wijze – behalve voor korte citaten in recensies of artikelen, zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

No portion of this book may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means – electronic, mechanical, photocopy, recording, scanning, or other – except for brief quotations in critical reviews or articles, without the prior written permission of the publisher.

Inhoudsopgave

Afkortingen van bijbelboeken	15
Andere werken	16
Bijbelvertalingen	16
1 Voorwoord	17
2 Inleiding	
2.1 Gesprekken over genezing	21
2.2 Geloofstheorie en geloofspraktijk	23
2.2.1 Een onderlinge wisselwerking	23
2.2.2 Een bewust dubbelperspectief	24
2.2.3 Voor- en nadelen	25
2.3 Achtergronden van de auteurs	26
2.3.1 Wim J. Kok (°1958)	26
2.3.2 Raymond R. Hausoul (°1979)	29
2.3.3 Hartelijke gesprekken	30
DEEL I: GENEZINGEN DOOR JEZUS IN DE EVANGELIËN	33
3 Zegen door de massagenezingen	
3.1 Inleiding	35
3.1.1 Vaak over het hoofd gezien	35
3.1.2 Massagenezingen in de evangeliën	36
3.2 Woord en daad	37
3.2.1 Een eerste ontmoeting voor de berg	37
3.2.2 Tien wonderen en een massagenezing	38

3.3	Jahwehs knecht: Zoon van David	39
3.3.1	Hij genas 'allen'	40
3.3.2	Vervulling van Jesaja	44
3.4	Jahwehs knecht: Heil voor de volken	45
3.4.1	Terugtrekking	46
3.4.2	Oproep tot zwijgen	47
3.5	De vraag van Johannes: Wie is Jezus?	49
3.5.1	Twijfel bij Johannes?	49
3.5.2	Massale genezingen	51
4	Strijd rondom de massabijekomsten	
4.1	Een lege wachtkamer	54
4.1.1	Op bezoek in Nazaret	55
4.1.2	Geneesheer zonder patiënten	57
4.2	Een bomvolle oever	59
4.2.1	Bekend- en onbekendheden	59
4.2.2	Een herder in actie	62
4.3	Een overvolle berg	63
4.3.1	Op zoek naar de locatie	64
4.3.2	Genezingen op de berg	65
4.4	Zwijgen onmogelijk: het nieuws breekt baan	69
4.4.1	Gennesaret informeert zijn omstreken	69
4.4.2	Een ex-melaatse informeert zijn stad	71
4.5	Onderweg richting Jeruzalem	72
4.6	Reiniging en genezing in Jeruzalem	75
4.6.1	Genezingen in de tempel	75
4.6.2	Strijd met de overheden	77
4.7	Concluderende reflecties	78
4.7.1	Voorwaarden tot genezing?	78
4.7.2	Pastorale bewogenheid	80
4.7.3	Het grote aantal zieken	81
4.7.4	De waarde van de massagenezingen	85
5	Zes genezingen op sabbat	
5.1	Inleiding	87
5.2	Twee genezingen in huis	88
5.2.1	Een wonder: schoonmoeder genezen	88

5.2.2	Verlost van waterzucht in het farizeeërhuis	91
5.3	Twee genezingen in de synagoge	93
5.3.1	Strek de verschrompelde hand uit!	93
5.3.2	Achttien jaar in satans tang	98
	a Verlossing voor Abrahams dochter	99
	b Kritiek vanuit de leiding	100
	c Sabbat als de dag van verlossing	102
5.4	Twee genezingen bij het water	104
5.4.1	Genezing van een verlamde	105
	a Jezus bereikt Bethesda	105
	b Bethesda als heidense genezingsplaats	108
	c Ontmoeting met Jezus	112
5.4.2	Genezing van een blindgeborene	114
	a Jezus verlaat de tempel	114
	b De tempel als onheilige discussieplaats	117
	c Ontmoeting met Jezus	120
5.5	Concluderende reflecties	121
5.5.1	Jahwehs centrale woord aan Israël	121
	a Het sabbatswoord aan Israël	121
	b Een hernieuwde ijver voor de sabbat	123
	c De sabbat als voorafschaduwung van het Godsrijk	125
5.5.2	Jezus' debat met de theologen	126
	a Verschil in perspectief	126
	b Ziende blind	128
5.5.3	Tekenen van de nieuwe schepping	131
	a Genezingen als concrete sabbatstekenen	131
	b Opmerkelijk ontbrekende massa- genezingen	132
	c Het aangename jaar van Jahweh	134
6	Zeven unieke doordeweekse genezingen	
6.1	Inleiding	136
6.1.1	Genezingen en Jezus' publieke bediening	136
6.1.2	Methodische verantwoording	137
6.1.3	Overzicht van Jezus' genezingen	138
6.2	Twee unieke genezingen in Matteüs	142

6.2.1	Genezing van twee blinden die Jezus volgen (9:27-31)	143
6.2.2	Bevrijdingsgenezing van een stomme man (9:32-33)	145
6.2.3	Context en waarde van de unieke genezingen	146
6.3	Twee unieke genezingen in Marcus	147
6.3.1	Genezing van een doofstomme in Dekapolis (7:31-37)	148
6.3.2	Genezing van een blinde in Betsaida (8:22-26)	149
6.3.3	Context en waarde van de unieke genezingen	151
6.4	Twee unieke genezingen in Lucas	154
6.4.1	Genezing van tien melaatsen (17:11-19)	154
6.4.2	Genezing van Malchus' oor (22:51)	157
6.4.3	Context en waarde van de unieke genezingen	158
6.5	Eén unieke genezing in Johannes	160
6.5.1	Genezing van de zoon van een hofbeambte (4:46-54)	161
6.5.2	Context en waarde van de unieke genezingen	162
6.6	Concluderende reflecties	164
7	Zeven parallele doordeweekse genezingen	
7.1	Inleiding	167
7.2	Genezing van een melaatse	168
7.3	Genezing van een verlamde	170
7.4	Genezing van een bloedvloeiende vrouw	172
7.4.1	Twee vrouwen in verbondenheid	172
7.4.2	Jairus benadert Jezus	173
7.4.3	Een dubbelpatroon	177
7.5	Genezing van twee blinden	179
7.5.1	Een reis in/nabij Jericho	179
7.5.2	De feestvierende menigte	181
7.5.3	De menigte komt in opstand	182
7.6	Genezingen die alleen bij Matteüs en Lucas voorkomen	184
7.6.1	Genezing van een zieke knecht (Mt8:5-13; Lc7:1-10)	184
	a De centurio komt bij Jezus	184

	b Jezus' keuze om te genezen	185
	c Genezing door geloof	187
7.6.2	Genezing van een blindstomme (Mt12:22; Lc11:14)	188
7.7	Concluderende reflecties	189

8 Motieven in de genezingen

8.1	Komen tot Jezus	191
	8.1.1 Niemand wordt afgewezen	191
	8.1.2 Geen sensatie, wel liefde	193
	8.1.3 Verbondenheid met de Vader	195
	8.1.4 Kracht van de Geest	197
8.2	Jezus geneest de mens	198
	8.2.1 Onmiddellijke, blijvende genezing	198
	8.2.2 Opdrachten aan de zieke	201
	8.2.3 Woorden tot de zieke	202
8.3	Geloof en genezing	203
	8.3.1 Kenmerken van geloof	206
	8.3.2 Geloof, verstand en gevoel	208
	8.3.3 Geloof en ongelooft	210
8.4	De reacties na de genezing	212
	8.4.1 Jezus' oproep om te zwijgen	212
	8.4.2 Reactie van de zieke	214
	8.4.3 Reactie van de aanwezigen	215
8.5	Concluderende reflecties	216

DEEL 2: REFLECTIES OP GENEZING TIJDENS JEZUS' OPENBARE BEDIENING

9 Het doel van genezingen

9.1	Wonderen 'opdat u gelooft'	221
	9.1.1 Bewijsstukken van de waarheid	221
	9.1.2 Gevaarlijke misleidingen	223
	9.1.3 Oproepen tot reactie	225
9.2	Wonderen: Jezus is dé Messias!	228
	9.2.1 Vervuller van de profetieën	228
	9.2.2 Geen magie of toverij	229

9.2.3	De beloofde davidische Zoon	230
9.3	Wonderen en het Godsrijk	231
9.3.1	De Koning en zijn koninkrijk	231
9.3.2	Realisering van de nieuwe schepping	234
9.3.3	Enkele penschetsen vanuit Johannes	236
a	Christus en de nieuwe schepping	236
b	De zeven wondertekenen bij Johannes	238
9.4	Concluderende reflecties	240
10	De volheid van het koninkrijk	
10.1	Woorden en daden	242
10.1.1	Onlosmakelijke verbondenheid	242
10.1.2	Enkele voorbeelden	246
10.1.3	Verbondenheid met de schepping	248
10.2	De brede betekenis van verlossing	249
10.2.1	Genezing van het totaal	249
10.2.2	Een verwrongen dualisme	255
10.2.3	Verlossing van de hele schepping	259
10.3	Hedendaagse veranderingen	260
10.3.1	Bewustwording van het dualisme	260
10.3.2	Bewustwording van de terminologie	262
10.3.3	Bewustwording van de totale verlossing	266
10.4	Concluderende reflecties	270
11	Relaties tussen ziekte en zonde	
11.1	Lijden en het koninkrijk	272
11.1.1	Ziekte als deugd?	272
11.1.2	Ziekte als zondeval	273
11.1.3	Lijden alleen wegens vervolging	273
11.2	Ziekte door zonden: een vraag van de discipelen	276
11.2.1	Causale oorzaken: waarom ben je ziek?	276
11.2.2	Jezus: niet de oorzaak, maar het doel	280
11.2.3	Een bloedbad en een toren	282
11.3	Ziekte door zonden: elementen vanuit de evangeliën	285
11.3.1	Gods keuze om zonden te bestraffen	285
11.3.2	Opgeschreven voorbeelden door Lucas	286

a	Zacharias de priester	286
b	Ananias, Saffira en Herodes	287
c	Saulus en Elymas	288
11.3.3	Een tijdelijke constatering	288
11.4	Concluderende reflecties	289
12	De ziekten die Jezus genas	
12.1	Algemene constatering	290
12.1.1	Gevoelsarme beschrijvingen	290
12.1.2	Een variatie aan algemene woorden	292
a	Zwakheid, ernstige verzwakking: astheneia en kammō	292
b	Ziekte of plaag: nosos en malakia	294
c	Helse pijnen: mastix en basanos	295
12.1.3	Sociale dimensie van het lijden	296
12.2	Blindheid	299
12.2.1	Omschrijving van het ziektebeeld	299
12.2.2	Matteüs, de evangelist van de blinden	302
12.2.3	Geestelijke blindheid	304
12.3	Bot-, spier- en gewrichtsaandoeningen	306
12.3.1	Omschrijving van het ziektebeeld	306
12.3.2	Jezus, de Geneesheer	308
12.3.3	Geestelijke bot-, spier- en gewrichtsaan- doeningen	311
12.4	Schimmelinfecties, melaatsheid	312
12.4.1	Omschrijving van het ziektebeeld	312
12.4.2	Jezus reinigt wie aan huidvraat lijdt	315
12.4.3	Geestelijke schimmelinfectie	316
12.5	Andere ziekten	317
12.5.1	Jezus geneest de stommen	318
12.5.2	Jezus geneest koorts	318
12.5.3	Jezus geneest bloedvloeïngen	320
12.5.4	Jezus geneest waterzucht	321
12.5.5	Jezus geneest epilepsie	321
12.6	Concluderende reflecties	322

13 Jezus en magische elementen	
13.1 Wonderen als normaal en het verwijt van magie	325
13.1.1 Een omgeving van wonderen	325
13.1.2 Jezus en magie: geen toverformule	328
13.1.3 De afkeer van de magie	330
13.2 Speeksel en genezingen	332
13.2.1 Speeksel in de oudheid	332
13.2.2 Jezus en het speeksel	334
13.2.3 Vier verklaringen	334
a Speeksel als medicijn	335
b Speeksel als magische kracht	335
c Speeksel als liefdevol fysiek contact	337
d Speeksel als symbolische daad	337
13.3 Genezing met oliezalving	341
13.3.1 Oliezalving door de discipelen	341
13.3.2 Olie in de oudheid	342
13.4 Magische nabijheid en afstand?	343
13.4.1 Genezing door aanraking	343
13.4.2 Genezing met handoplegging	347
13.4.3 Genezing op afstand	349
13.5 Concluderende reflecties	350

DEEL 3: GENEZING EN DE DISCIPELEN 353

14 Begrenzungen in Jezus' bediening	
14.1 Topografische begrenzingen	355
14.1.1 Jezus, waarachtig mens	355
14.1.2 Jezus in de wildernis	356
14.1.3 Een theologisch stappenplan?	357
14.2 Tijdbegrenzungen	359
14.2.1 Jezus en de zoektocht naar tijd	359
14.2.2 Tijd voor intimiteit met God	359
14.2.3 Tijd voor de aanstelling van de apostelen	360
14.3 Sociale begrenzingen	361
14.3.1 Mensen beletten Jezus om te eten en te slapen	361
14.3.2 Mensen beletten Jezus om te rouwen	362
14.4 Concluderende reflecties	363

15 Jezus' opdracht aan de twaalf	
15.1 Veel oogst, weinig arbeiders	366
15.1.1 Een volk zonder herder	366
15.1.2 Smeekbede voor arbeiders	367
15.2 Aanstelling en uitzending van de twaalf	369
15.2.1 Aanstelling in autoriteit en kracht	370
15.2.2 Twaalf apostelen geroepen uit twaalf stammen	371
15.2.3 Uitgezonden naar het noorden	373
15.2.4 Verkondiging in woord en daad	374
15.2.5 Uitgezonden zonder overbodige luxe	376
15.2.6 Waarschuwingen voor de strijd	378
15.3 Ondersteuning door de tweeënzeventig	380
15.3.1 De twaalf en de tweeënzeventig	380
15.3.2 De uitzending van de tweeënzeventig	382
15.3.3 Terugkeer van de tweeënzeventig	385
15.4 Concluderende reflecties	387
16 Zegen en strijd rondom de genezingsopdracht	
16.1 Volgelingen van de Meester	389
16.2 Falen: de maanzieke zoon	391
16.2.1 Arriveren in het dal van droefheid	392
16.2.2 Een vraag aan Jezus: 'Als U kunt'	393
16.2.3 Een vraag aan Jezus: 'Waarom konden wij dat niet?'	397
16.3 Reflecties vanuit de maanzieke zoon	402
16.3.1 Genezing geen automatisme	402
16.3.2 Geloof als basis voor genezing?	405
16.3.3 Uitdagingen bij de geloofsvoorwaarde	406
16.3.4 Geen geloof gevraagd van de zieke	410
16.4 Gebed en genezing	412
16.5 Concluderende reflecties	415
17 Een nieuwe oproep	
17.1 Een oproep vanuit Galilea	417
17.1.1 Een nieuwe ontmoeting	418
17.1.2 Oproep tot verkondiging	419
17.1.3 Jezus' onderwijs en zijn bevelen	421

17.2 Een oproep aan de elf apostelen	423
17.2.1 Een uitvoerig debat	423
17.2.2 Een opdracht met gevolgen	425
17.2.3 Het opleggen van handen	426
17.3 Grotere werken dan Jezus	427
17.3.1 Woorden en daden van het koninkrijk	427
17.3.2 Grotere werken in Johannes	428
17.4 Concluderende reflecties	430
18 Epiloog	431
18.1 Voorlopige conclusie	431
18.2 Genezing vandaag?	434
19 Literatuurlijst	436

Afkortingen van bijbelboeken

Gn	Genesis	Na	Nahum
Ex	Exodus	Hk	Habakuk
Lv	Leviticus	Sf	Sefanja
Nm	Numeri	Hg	Haggai
Dt	Deuteronomium	Zc	Zacharia
Jz	Jozua	Ml	Maleachi
Re	Rechters	Mt	Matteüs
Rt	Ruth	Mc	Marcus
1Sm	1 Samuel	Lc	Lucas
2Sm	2 Samuel	Jh	Johannes
1Kn	1 Koningen	Hd	Handelingen
2Kn	2 Koningen	Rm	Romeinen
1Kr	1 Kronieken	1Ko	1 Korintiërs
2Kr	2 Kronieken	2Ko	2 Korintiërs
Ea	Ezra	Gl	Galaten
Ne	Nehemia	Ef	Efeziërs
Es	Ester	Fp	Filippenzen
Jb	Job	Ko	Kolossenzen
Ps	Psalmen	1Ts	1 Tessalonicenzen
Sp	Spreuken	2Ts	2 Tessalonicenzen
Pr	Prediker	1Tm	1 Timoteüs
Hl	Hooglied	2Tm	2 Timoteüs
Js	Jesaja	Tt	Titus
Jr	Jeremia	Fm	-Filemon
Kl	Klaagliederen	Hb	Hebreeën
Ez	Ezechiël	Jk	Jakobus
Dn	Daniël	1Pt	1 Petrus
Hs	Hosea	2Pt	2 Petrus
Jl	Joël	1Jh	1 Johannes
Am	Amos	2Jh	2 Johannes
Ob	Obadja	3Jh	3 Johannes
Jn	Jona	Jd	Judas
Mi	Micha	Op	Openbaring

Andere werken

Tob	Tobit
Jud	Judit
TEs	Ester (Grieks)
1Mak	1 Makkabeeën
2Mak	2 Makkabeeën
Wijs	Wijsheid
Sir	Sirach
Bar	Baruch
BJr	Brief van Jeremia
TDn	Daniël (Grieks)
Man	Manasse

Bijbelvertalingen

BGT	Bijbel in Gewone Taal (2014)
GNB	Groot Nieuws Bijbel (1996)
HB	Het Boek (1997)
HSV	Herziene Statenvertaling (2010)
LXX	Griekse Septuaginta (250–50vC)
NB	Herziene Naardense Bijbel (2014)
NBG	Nieuwe Vertaling (1951)
NBV	Nieuwe Bijbelvertaling (2004)
SV	Statenvertaling (1977)
TE	Telosvertaling (1982)
Vg	Latijnse Vulgaat (390–405nC)
WV	Willibrordvertaling (1995)

Bij de hoofdstuk- en versindeling is gekozen voor de indeling van de NBV, aangezien deze brede ondersteuning vindt in wetenschappelijke uitgaven van de Hebreeuwse (BHS) en Griekse tekst (NA28). Waar geen bijbelboek genoemd wordt, gaat het steeds om het boek dat eerder in de context is vermeld. Verder wordt de Godsnaam getrouw weergegeven met 'Jahweh' en niet door HERE of iets dergelijks vervangen.

1 Voorwoord

Genezing fascineert. Wie de term ‘genezing’ in een zoekmachine invoert, wordt bedolven onder een stortvloed aan websites, boeken en artikelen over dit onderwerp. In veel kerken staat genezing hoog op de agenda. Gesprekken over het onderwerp zijn boeiend en meeslepend. Toch ontbreekt vaak een diepgaande reflectie op de manier waarop Jezus met ziekte en genezing omging. Dit boek wil in die leemte voorzien. Wat in het leven van Jezus gebeurt, wordt vanuit een dubbel perspectief bekeken: door de bril van de praktische kennis over de evangeliën en door de bril van de hedendaagse ervaringen rondom genezingen. We proberen zo een weg te banen naar een nieuwe, verantwoorde manier van denken over genezing.

Dit boek kwam op een bijzondere wijze tot stand. Wim en Raymond kwamen elkaar voor het eerst in 2003 tegen, in de gemeente Kessel-Lo, nabij het Belgische Leuven. De contacten tussen hen twee waren hartelijk. Samen beleefden zij vele wonderbare momenten en diepgaande discussies. Na zijn studie in Leuven vertrok Raymond vervolgens naar Ieper, waardoor het contact met Wim minder werd.

In 2010 nam Raymond echter opnieuw contact op met Wim. Beiden ervoeren dit als een teken uit de hemel, aangezien bijbelschool C7 dringend op zoek was naar een docent voor bijbelwetenschappen en systematiek. Onderlinge gesprekken zorgden er vervolgens voor dat zij elkaar aanscherpten in

een sfeer van hartelijkheid, vriendschap en respect voor Gods Woord. Na meerdere wandelingen en gesprekken besloten ze hun krachten te bundelen en na te denken over een boek waarin ze onderzochten wat de evangeliën over Jezus en genezing openbaarden. Hun verlangen daarnaar werd bevestigd toen uitgeverij Gideon hun onverwacht vroeg om een gedegen boek over genezing te schrijven. In het gesprek hierover werd gekozen voor twee boeken, aangezien het boek dat Wim en Raymond voor ogen hadden, te omvangrijk zou worden om in één band uit te geven. Het eerste boek zou hoofdzakelijk gaan over Jezus en genezing, omdat de uitleg van datgene wat Jezus in de evangeliën doet, in de christelijke literatuur een belangrijke plaats inneemt in het gesprek over genezing vandaag. Het tweede boek zou hierop voortbouwen en zich concentreren op genezing in de rest van de Bijbel en in de tijd van vandaag. Onder de titel *Jezus geneest*, verschijnt nu het eerste boek. Het tweede zal in de komende jaren worden uitgewerkt.

Bij het schrijven van dit eerste boek zijn we erg dankbaar voor de bemoedigingen en samenwerking met onze uitgever. Graag brengen we ook een woord van dank aan hen die een vorige versie van dit boek van commentaar hebben voorzien: Hans Biesbrouck, Gijs van den Brink, Jo Decaesteker, Didier Delbaere, Guido de Kegel, Maarten Hertoghs, Marc Ladon, Mart-Jan Paul, Daniël Renger, Nancy Samaille, Bruno Sebrechts, Coen van Hoogstraten en Jonathan Verstraete. Daarnaast willen we ook onze dank uitspreken aan onze lieve echtgenotes. We doen dat het liefst persoonlijk:

Wim: Corrie, ik wil je danken voor de vele jaren waarin je al naast mij staat. Niet alleen als echtgenote, maar ook in de bediening die we met elkaar mochten uitwerken. Samen hebben we gebouwd aan gemeenten in binnen- en buitenland en onderwijs gegeven op talloze conferenties. Je vervulde het voorzitterschap in vergaderingen en was de laatste tien jaren, tot op heden, praktisch

directeur van bijbelschool C7. Ik wil je vooral danken voor je bereidheid om mij alleen te laten gaan naar al die plaatsen in de wereld waar jij zelf ook heel graag naartoe wilde gaan. Ik dank je voor alle bemoediging en de moed om telkens weer de bijbelse waarheden die we ontdekten, toe te passen en vast te houden. Zonder jou was dit boek er niet geweest.

Raymond: Belinda, ik weet me als man door jou gewaardeerd en gedragen. Ik ben dankbaar voor de tijd die je me gunt in het zoeken en uitwerken van Gods rijke evangelie. Dankzij jouw ondersteuning kon dit boek er uiteindelijk komen. Jij maakte het vele werk voor Gods gemeenten dat ik mocht en mag doen praktisch mogelijk. In al die omstandigheden bewaakte je zorgzaam onze kleine kudde thuis en spoorde je aan om op koers te blijven in de roeping die God aan ons gaf.

Leuven/Leper, voorjaar 2016

Wim J. Kok

Raymond R. Hausoul

2 Inleiding

2.1 Gesprekken over genezing

Er zijn in de afgelopen decennia veel boeken verschenen over het thema genezing. Dat is op zichzelf niet verwonderlijk, want veel christenen worstelen met de vraag hoe we vandaag met ziekte en genezing moeten omgaan. In de boeken en gesprekken over genezingen wordt veel verwezen naar de evangeliën. Zij helpen ons om de omgang met genezing in deze tijd vorm te geven. Maar in het merendeel van die gesprekken vindt er geen brede reflectie plaats op het bouw materiaal dat wordt gebruikt. De volgende vragen komen bijvoorbeeld nauwelijks aan bod: Op welke manier gaat Jezus om met ziekte en genezing? Hoe dienen we de genezingen in de evangeliën te interpreteren? Is er een logica te vinden in de manier waarop Jezus met massagenezingen, sabbatsgenezingen en individuele genezingen omgaat of hoe de evangelisten daarover spreken? Zijn er patronen zichtbaar in het leven van Jezus? Zijn er moeilijkheden, obstakels en grenzen waarop Hij stuit in het genezen van de zieken? Waarom neemt Hij telkens initiatief om op sabbat een zieke te genezen? Wat is de relatie tussen Jezus' woorden en daden in de verkondiging van het Godsrijk, de nieuwe schepping die God voor deze wereld in petto heeft?

Een recente verantwoorde verhandeling over deze vragen ontbreekt in ons taalgebied.¹ Wie gedetailleerd aan de slag gaat met de evangeliën en zich verdiept in het verhaal dat de schrijvers afzonderlijk vertellen, wordt getroffen door hun buitengewone diepgang. Het vooropgezette plan dat ten grondslag ligt aan hun evangelie komt dan naar voren. Als vanuit een luchtballon zien we de contouren van het landschap dat de evangelisten ons voor ogen willen tekenen. De genezingen die Jezus deed, vormen een fundamenteel element hierin. Daarom willen we in dit boek graag ingaan op de relatie tussen genezing en de Messias in de evangeliën. Hoe ging Jezus met ziekte en genezing om? Op die concrete vraag willen we ons focussen. Graag willen we jou als lezer uitdagen om met een open Bijbel en in afhankelijkheid van Gods Geest na te gaan of de dingen werkelijk zo liggen als wij denken.

De verhalen die de evangelisten opschreven, liggen voor ons. Uiteindelijk is het aan de lezer om te bepalen met welke houding hij of zij deze verhalen leest. Wie gelooft dat de God van Israël zijn geliefde Zoon als Heer en Verlosser naar deze wereld zond, neemt op basis van dit geloof de genezingen die Jezus verrichtte, als historisch feit tot zich. De vroegchristelijke Atheense geloofsverdediger Quadratus (†129nC), verklaarde aan zijn critici dat veel ooggetuigen van Jezus' wonderen nog leefden. Menig tegenstander zou het getuigenis van de evangeliën kunnen afwijzen als illusie of fantasie, als het daadwerkelijk uit hersenspinsels zou bestaan.² In dit boek aanvaarden we het getuigenis van de

---

1 Vergelijk als beknopt werk: Zijlstra 2001. Uit bijbelkritische hoek verschenen: Richards 1981, het uit het Engels vertaalde: Harpur en Braybrooke 1997, het uit het Duits vertaalde: Drewermann 1996; Zie verder nog het antropologische studieperspectief bij: Maes 1994, en als algemene inleiding: Roberts en Krompen 2008.

2 Ondanks dat Quadratus' eigen werk verloren ging, is zijn uitspraak ons nog bekend door het citaat in: Eusebius van Caesarea 2000, 4:3.2; Zie uitvoerig: Lampe 1970, 209. Zie verder nog voor de historische betrouwbaarheid van de evangeliën: Geisler 2012; Keener 2011; Bauckham 2006; Twelftree 1999, 241–257, 280–330; Geivett en Habermas 1997; Meier 1991, vol. 1, 617–1038.

vier evangelisten. De wonderen en genezingen die Jezus deed, hebben plaatsgevonden. Het is onze hoop dat onze reflecties op de genezingen die Jezus in die getuigenissen volbrengt, uiteindelijk bijdragen aan het gesprek over ziekte en genezing in de kerk vandaag.

2.2 Geloofstheorie en geloofspraktijk

2.2.1 *Een onderlinge wisselwerking*

Wie een boek in handen neemt waarin Jezus' genezingen centraal staan, verwacht misschien dat de auteurs zich opstellen als bijbel-leraars. Het boek pretendeert immers een bijbels-theologische reflectie op de zaak te bieden, en bijbeluitleg en bijbelthematiek behoren nu eenmaal tot het vakgebied van de bijbelwetenschapper. Toch kiezen wij doelbewust voor een bredere aanpak. We beseffen dat ook in het spreken over Jezus' genezingen (bewust of onbewust) de eigen achtergrond en ervaring over genezing doorklinkt. Geen enkele tekst laat zich onbevooroordeeld lezen. Wij bekijken elke tekst met een bril die gevormd is door onze opvoeding, herinneringen, gevoelens, interesses, voorkeuren en overleggingen. We lezen vanuit hetgeen we in ons leven meemaken. Volledige onbevangenheid is onmogelijk, hoe oprecht je ook probeert om de tekst zelf te laten spreken en hoe objectief je jezelf ook opstelt bij het lezen ervan.

De Britse grondlegger van het methodisme, John Wesley (1703–1791), wees er in het verleden al op dat de bron voor theologische reflectie altijd breder is dan enkel de Bijbel. Naast de redenering dient er ook aandacht te zijn voor de ervaring en de traditie van de kerk.³ Volgens Wesley's insteek was bijbeluitleg te vergelijken met een goed gesprek tussen vier partners: de Bijbel, de traditie, de rede en de ervaring. Je bijbel-

---

3 Zie uitvoerig: Thorsen 1990; Vgl. Nullens 2013, 38–49.

uitleg staat niet los van de dynamische context waarin je leeft. De algemene bewustwording hiervan zien we terug op allerlei vlakken. Zo verschenen er onlangs allerlei bijbelcommentaren die specifiek vanuit een Afrikaanse, Aziatische, feministische, apologetische of andere achtergrond waren geschreven.⁴ Die bewuste of onbewuste bevangenheid speelt trouwens niet alleen een rol bij ons als schrijvers van dit boek. Ook jij als lezer kunt onmogelijk de schepping rondom je en de bijbeltekst voor je, volledig los van je eigen vooronderstellingen interpreteren. Die vooronderstellingen bepalen (bewust of onbewust) je zicht op de schepping, en dat zicht op de schepping beïnvloedt weer je vooronderstellingen. Het is onmogelijk om als mens te ontsnappen aan deze wisselwerking, die bekendstaat als de ‘hermeneutische cirkel’.

Wij komen daar eerlijk voor uit en kijken daarom niet enkel met de bril van de theoretische bijbeluitlegger naar het onderwerp genezing, maar ook met de bril van de christen die zich min of meer bekwaamd heeft in de gaven van genezingen en de Bijbel ook met de ervaringen daarin uitlegt. Beide perspectieven slijpen elkaar als diamanten. Het theoretisch perspectief op de bijbeltekst is van even groot belang als het praktische perspectief op diezelfde bijbeltekst. Speel die twee niet tegen elkaar uit!

2.2.2 *Een bewust dubbelperspectief*

Bij het schrijven van dit boek kozen we voor een coauteurschap om ervoor te waken de bijbelse gegevens onbedoeld te misvormen naar het eigen onuitgesproken geloofskader. De bijbeltekst is geen middel voor het eigen voordeel. Wel herkennen we onszelf in de bijbeltekst en identificeren we ons met het drama van de heilsgeschiedenis dat zich daarin ontwikkelt.

---

4 Adeyemo e.a. 2010; Page en Bailey 2010; Ngewa 2009; Cabal 2009; Nicholls 2008; Foskett en Kuan 2006; Kroeger en Evans 2002; Sakenfeld 1997. Voor meerdere perspectieven bijeen, zie: Patte 2006.